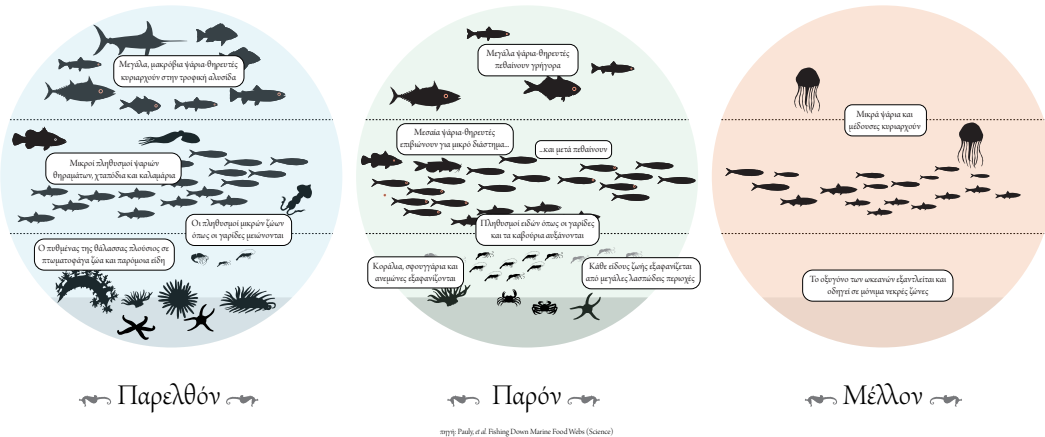

Πώς «αδειάζουμε» τους ωκεανούς

Οι επιπτώσεις της υπεραλίευσης στα θαλάσσια οικοσυστήματα

OCEAN2012 – ΠΟΙΟΙ ΕΙΜΑΣΤΕ

Το δίκτυο OCEAN2012 είναι μια συμμαχία οργανώσεων αφιερωμένων στην ουσιαστική μεταρρύθμιση της Ευρωπαϊκής Αλιευτικής Πολιτικής, στοχεύοντας να σταματήσει η υπεραλίευση των θαλασσών, να δοθεί ένα τέλος στις καταστροφικές αλιευτικές πρακτικές και να εξασφαλίσει τη δίκαιη και ισότιμη χρήση των υγιών ιχθυοαποθεμάτων.

Το δίκτυο OCEAN2012 ξεκίνησε και συντονίζεται, από τη ΜΚΟ Pew Environment Group, μια μη κερδοσκοπική οργάνωση που εργάζεται για να σταματήσει η υπεραλίευση στους ωκεανούς παγκοσμίως.

Η συντονιστική επιτροπή του δικτύου OCEAN2012 αποτελείται από τις ΜΚΟ Coalition for Fair Fisheries Arrangements, Ecologistas en Accion, The Fisheries Secreteriat, **nef** (new economics foundation), The Pew Environment Group, Seas at Risk.

www.ocean2012.eu

Φωτογραφίες: Σελίδα 1: Corey Arnold.
Σελίδα 2: Magnus Lundgren / Wild Wonders.com. Page 3: Kampagnenforum.
Σελίδα 6: Corey Arnold. Page 8: David McCandless, Morgan/Greenpeace

OCEAN2012

Μεταμορφώνοντας την Ευρωπαϊκή Αλιεία

*Υγιείς ωκεανοί με
αφθονία ψαριών
και άγριας ζωής*

Ευρωπαϊκή αλιεία σε κρίση

Δεκαετίες εντατικής αλιείας στις ευρωπαϊκές θάλασσες έχουν οδηγήσει σε δραματική μείωση των - κάποτε άφθονων - πληθυσμών ψαριών. Σήμερα, υφίσταται υπεραλίευση το 63% των αλιευτικών αποθεμάτων στον Ατλαντικό, το 82% στη Μεσόγειο, καθώς και τέσσερα από τα έξι αποθέματα στη Βαλτική για τα οποία υπάρχει επιστημονική πληροφορία, με άνω του 20% να αλιεύεται πέραν των ασφαλών βιολογικών ορίων, απειλώντας το ίδιο τους το μέλλον.

Η Κοινή Αλιευτική Πολιτική της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΚΑΛΠ) δεν κατάφερε να αποτρέψει την υπεραλίευση. Για πάνω από 25 χρόνια, τα βραχυπρόθεσμα οικονομικά συμφέροντα και οι πολιτικές σκοπιμότητες έχουν οδηγήσει την ευρωπαϊκή αλιεία σε βαθιά κρίση.

Η συνεχής υπεραλίευση έχει οδηγήσει σε λιγότερο παραγωγική αλιεία, με σταδιακή απώλεια θέσεων εργασίας και υποβάθμιση του επιπέδου διαβίωσης. Αλιεύονται λιγότερα και μικρότερα ψάρια και απαιτείται μεγαλύτερη προσπάθεια για να τα βρει κανείς, γεγονός που έχει ως αποτέλεσμα τη στοχοθέτηση άλλων ειδών, ορισμένες φορές ακόμα πιο ευάλωτων.

Αειφορία...

Η επικείμενη μεταρρύθμιση της ΚΑΛΠ προσφέρει την ευκαιρία να καταστεί η ευρωπαϊκή αλιεία οικονομικά, κοινωνικά και περιβαλλοντικά βιώσιμη. Είναι απαραίτητο να τερματιστεί επιτέλους η υπεραλίευση και οι καταστροφικές αλιευτικές πρακτικές, ώστε να επιτευχθεί δίκαιη και ισότιμη χρήση των πόρων για τις μελλοντικές γενιές. Επίσης, και άλλες νομοθετικές πράξεις της ΕΕ κάνουν έκκληση για αυτό. Για παράδειγμα, η Οδηγία πλαίσιο για τη θαλάσσια στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης (MSD) έχει ως στόχο την επίτευξη καλής περιβαλλοντικής κατάστασης των θαλασσών της Ευρώπης, καθώς και την εξασφάλιση ότι:

- οι πληθυσμοί των ψαριών και των οστρακοειδών είναι εντός ασφαλών βιολογικών ορίων, παρουσιάζοντας μια διανομή πληθυσμού ανά ηλικία και ανά μέγεθος που να είναι ενδεικτική ενός υγιούς αποθέματος
- όλα τα στοιχεία των δικτύων θαλάσσιας τροφής ... εμφανίζονται σε ... επίπεδο ικανό να εξασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη αφθονία των ειδών και τη διατήρηση της πλήρους αναπαραγωγικής ικανότητάς τους

Η ριζική μεταρρύθμιση της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής και της εφαρμογής της είναι αναγκαία για την επίτευξη αυτών των στόχων.

Η αποτυχία της ΚΑΛΠ

Η αποτυχία να αντιμετωπιστεί η υπεραλίευση οφείλεται στην έλλειψη πολιτικής βούλησης. Το 2007, το Ελεγκτικό Συνέδριο της ΕΕ έκρινε ότι η ΚΑΛΠ δεν κατάφερε να επιτύχει τον κεντρικό της στόχο: τη βιώσιμη εκμετάλλευση των έμβιων υδρόβιων πόρων. Υπάρχουν αρκετά σημεία που δεν έχει καταφέρει να διορθώσει.

Πλεονάζουσα παραγωγική ικανότητα

Εκτιμάται ότι ορισμένα τμήματα του στόλου στην Ευρωπαϊκή Ένωση έχουν δύο έως τρεις φορές επιπλέον της ικανότητας που απαιτείται για να φτάσουν τη διαθέσιμη αλιευτική ποσότητα. Αυτό είχε ως αποτέλεσμα την υπεραλίευση, την παράνομη αλιεία και τη πολιτική πίεση προς τους Υπουργούς Αλιείας των κρατών μελών της ΕΕ να καθορίσουν τα όρια αλιευμάτων πάνω από τις επιστημονικές συμβουλές. Οι προσπάθειες για τον περιορισμό της ικανότητας έχουν μέχρι στιγμής αποτύχει να ανταποκριθούν στους στόχους που έχουν τεθεί.

Τα όρια αλιευμάτων είναι πολύ υψηλά

Στην ΕΕ οι φορείς λήψης αποφάσεων συχνά αγνοούν τις επιστημονικές συμβουλές κατά τον καθορισμό των ορίων αλιείας. Το 2009, στον Βισκαϊκό Κόλπο και στις θάλασσες της Ιβηρικής και τον Ατλαντικό, τα ποσοστά υπερέβησαν τις επιστημονικές συμβουλές σε ποσοστό 55% κατά μέσο όρο. Στα δυτικά της Σκωτίας, την θάλασσα της Ιρλανδίας και την Κελτική Θάλασσα το ποσοστό ήταν 49% πάνω από τις επιστημονικές συμβουλές. Για το 2012, το ποσοστό για τον βακαλάο στη Βόρεια Θάλασσα της Ιρλανδίας και τη ρέγγα στη Βόρεια Θάλασσα ήταν 100% πάνω από τις επιστημονικές συμβουλές. Παρά τις βελτιώσεις των τελευταίων ετών, τα όρια αλιείας εξακολουθούν να καθορίζονται από τους Υπουργούς Αλιείας σε τιμές άνω των επιστημονικών συμβουλών.

Πληρώνοντας για τα ψάρια δύο φορές

Η ΕΕ εξακολουθεί να παρέχει επιδοτήσεις για τον εκσυγχρονισμό των στόλων, αντί να εστιάζει στην άμβλυνση της πλεονάζουσας παραγωγικής ικανότητας ή την επένδυση σε πιο αειφόρο αλιεία. Σε αρκετά κράτη

.... μια ευκαιρία για αλλαγή

Λεδουένα

Η πραγματικότητα της υπεραλίευσης

1. Ο μπακαλιάρος της Βόρειας Θάλασσας φτάνει σε ηλικία αναπαραγωγής περίπου στα τέσσερα έτη. Ο μέσος όρος ηλικίας του μπακαλιάρου που αλιεύεται στη Βόρεια Θάλασσα είναι 1,6 έτη, με μέσο βάρος λιγότερο από ένα κιλό. Επιστημονικές εκτιμήσεις δείχνουν ότι το 93% του μπακαλιάρου στη Βόρεια Θάλασσα έχει αλιευθεί πριν μπορέσει να αναπαραχθεί.

2. Ο τόνος του Ατλαντικού, ένας από τους μεγαλύτερους και ταχύτερους θηρευτές στον ωκεανό, κινδυνεύει να εξαφανιστεί από το εμπόριο εξαιτίας της υπεραλίευσης.
3. Εκτιμάται ότι το 2010 η εξάρτηση της ΕΕ από τις εισαγωγές αλιευτικών προϊόντων ήταν 48%.
4. Η Βόρεια Θάλασσα διαθέτει ένα από τα πλουσιότερα αλιευτικά πεδία στον κόσμο:

το 1995 παρήγαγε 5% των συνολικών εκφορτώσεων ψαριών παγκοσμίως. Από τότε, τα αλιεύματα έχουν μειωθεί από 3,5 εκατομμύρια τόνους ετησίως σε λιγότερο από 1,5 εκατ. τόνους το 2007.

5. Σε ορισμένους τύπους αλιείας ο στόλος της ΕΕ εκτιμάται ότι έχει την ικανότητα να ψαρεύει δύο έως τρεις φορές επιπλέον του βιώσιμου επιπέδου.

6. Μερικά είδη είναι εξαιρετικά ευάλωτα στην υπεραλίευση. Αυτό ισχύει ιδιαίτερα για τα ψάρια με αργή ανάπτυξη και καθυστερημένη ωρίμανση, συμπεριλαμβανομένων των περισσότερων ειδών των βαθένων υδάτων, καρχαριών και σαλαχιών. Σχεδόν το ένα τρίτο των ειδών καρχαρία που αξιολογήθηκαν στα ευρωπαϊκά ύδατα από την Κόκκινη Λίστα Απειλούμενων Ειδών (IUCN) έχουν χαρακτηριστεί ως "Απειλούμενα".

...ακολουθώντας τις επιστημονικές συμβουλές

μέλη έχει υπολογιστεί ότι το κόστος της αλιείας για τους κρατικούς προϋπολογισμούς υπερβαίνει την συνολική αξία των αλιευμάτων. Ως αποτέλεσμα, αυτή τη στιγμή πληρώνουμε για τα ψάρια μας, δύο φορές, τόσο στο κατάστημα, όσο και μέσω των επιδοτήσεων.

Η παγκόσμια εμβέλεια της Ε.Ε

Η ΕΕ έχει τεράστια επίδραση στη συνολική διαχείριση της αλιείας και ως εκ τούτου, το μερίδιο ευθύνης της είναι μεγάλο. Ο στόλος της είναι ο τρίτος μεγαλύτερος παγκοσμίως και δραστηριοποιείται σε όλους τους ωκεανούς του κόσμου. Είναι ο μεγαλύτερος εισαγωγέας αλιευτικών προϊόντων, εισάγοντας σχεδόν το 50% των ψαριών της.

Η ΕΕ θα μπορούσε να είναι υπέρμαχος της αειφόρου πρακτικής στο εσωτερικό και στο εξωτερικό. Αντ' αυτού, το επίπεδο των εισαγωγών και των αλιευτικών δραστηριοτήτων εκτός των κοινοτικών υδάτων δηλώνει ότι οι επιπτώσεις της υπεραλίευσης μεταφέρονται, συχνά σε απομακρυσμένες παράκτιες κοινότητες που εξαρτώνται διατροφικά και οικονομικά από την αλιεία.

2012-μια ευκαιρία για αλλαγή

Η τρέχουσα μεταρρύθμιση της Κοινής Αλιευτικής Πολιτικής συνιστά μια επίκαιρη ευκαιρία για μια νέα πολιτική, η οποία θα μπορούσε να σταματήσει την υπεραλίευση, να βάλει τέλος στις καταστρεπτικές αλιευτικές πρακτικές, και να προσφέρει δίκαιη και ισότιμη χρήση των άφθονων αλιευτικών αποθεμάτων.

Το Δίκτυο OCEAN2012 εργάζεται για μία ΚΑΛΠ που θα:

- κατοχυρώνει την περιβαλλοντική βιωσιμότητα, ως τη βασική αρχή, χωρίς την οποία η οικονομική και κοινωνική βιωσιμότητα είναι αδύνατο να επιτευχθεί
- εξασφαλίζει ότι οι αποφάσεις λαμβάνονται στο πιο κατάλληλο επίπεδο και με διαφανή τρόπο, εξασφαλίζοντας την ουσιαστική συμμετοχή των ενδιαφερομένων μερών
- προσφέρει βιώσιμη αλιευτική ικανότητα σε κοινοτικό και περιφερειακό επίπεδο
- καθιστά την πρόσβαση στους αλιευτικούς πόρους εξαρτώμενη στη βάση περιβαλλοντικών και κοινωνικών κριτηρίων
- διασφαλίζει ότι τα δημόσια κονδύλια θα χρησιμοποιούνται μόνο κατά τρόπο που να εξυπηρετεί το δημόσιο συμφέρον, και να μετράζει τις κοινωνικές επιπτώσεις κατά τη μετάβαση στη βιώσιμη αλιεία.

Δίκαιη και ισότιμη χρήση
των ιχθυαποθεμάτων

